

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 126 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96

SLOVENE

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku — Ilustrirana priloga „Teden v slikah“

Benešev obisk

Predsednik češkoslovaške republike je večeraj zaključil svoj obisk, s katerim je počastil Jugoslavijo, ter se čez slovensko ozemlje odpeljal nazaj v svojo domovino. Za seboj zapuša spomin kot na obnovljeno sveto prisego, da bo zvestoba src, ki traja že stoletja, ostala živa in trdna tudi v bodočnosti in da bo zvestoba do pravnih obvez, ki traja že 16 let, živela dalje v nezmanjšani moči in lojalnosti. Bili so to svetli dnevi, ko sta se dva odrasla brata, ki živita v svojih lastnih prospejajočih domovih, zopet v družini zbrala, da osvežita spomin na ideale mladih let ter jih zopet pred se postavita kot skupne vzore in cilje bodočega dela.

Vse, kar smo v dveh dneh bivanja češkoslovaškega predsednika med nami lepega in ponos vzbujajočega doživeli, je v življenju obeh narodov tako naravno, neprislusilno in samo po sebi umevno, da smo se morali čuditi, kako neki je bilo mogoče, da so se na ta obisk obesile razlage, katerih namen je očividno bil, njegovo poslanstvo zatemniti in njegov pomen zmanjšati.

Čuditi smo se morali najprej gotovemu delu evropskega javnega mnenja, ki je prihod predsednika Beneša v našo narodno hišo opremil z megle domnevanj, ki so preveč naivne, da bi jih mogli imenovati zlohotne, češ da so se v zgradbi Male zveze pojavile nevarne razpoke, da so med zavezniškimi državami nastala nesprotja, da je naša država zavila na stranpota in da je predsednik Beneš hotel napraviti zadnji poskus, da se razhod zaveznic prepereči in ee jugoslovanska zunanja politika spravi zopet nazaj v stare tire. Kakšne razpoke? Kakšna nesoglasja? Kakšna stranpota? Belgrajski prazniki so pokazali, kako otročja so bila vsa ta podtikavanja, kako neosnovana tudi in kako krivična.

Nam tukaj v Jugoslaviji o kakšnih nesoglasjih v Mali zvezi ni bilo nič znanega. Tukaj nismo opazili nobenih razpok v tej zvezi src in življenjskih interesov. Tudi nismo videli, da bi bila naša zunanja politika krenila na graje vredna pota. Mala zveza je rasla v moči in na ugledu ter z vsakim letom pridobivala tudi močnejša sredstva, da brani svoje ideale, to je neoviran obstoj naših nacionalnih ozemelj ter možnost mirnega kulturnega in gospodarskega dela daleč proč od vojnih viharjev. Res je, priznamo, naša država je bila dolga leta v skupni zgradbi Male zveze slabotna postavka in predmet zaskrbljenosti od strani naših zaveznic. Če se je zadnja leta predramila in zavajajoč se svojega poslanstva začela urejevati svoje doslej neurejeno notranje politično življenje, na svojih mejah pa strelske järke, žične ovire in bajonete spreminjati v prijateljske cone, ali je s tem zagrešila graje potrebno delo in je s tem škodovala trozvezni skupnosti? Ali mar ni le nasprotno krenila s stranskih potov nazaj na prave tire, ko je s svojo mirovno politiko doprinesla več k uresničitvi poslanstva Male zveze — poslanstva miru v nacionalni svobodi in neodvisnosti — kot pa v 14 letih svojega zunanje-političnega brezdolja, ki je tako njo, kakor Malo zvezo skoraj zadušilo v obroču sovraštva? Češkoslovaška je urejevala in skuša še naprej urejevati svoje odnose s sosedi. Romunija se uspešno trudi na isti poti. Njihova stremeljenja je naša država z veseljem spremljala in se vsakega uspeha veselila. Zakaj bi naenkrat naša zunanja politika bila na pregrešnih poteh, ko je uspešna, da naseli mir ob svojih mejah, ki so tudi meje Male zveze?

Za to se čudno zdi, kako je gotovi del javnega mnenja mogel zaplavati na tako napačno pota in se je v svojem ognju spozabil celo tako daleč, da je hotel vladarja obeh narodov izigravati proti njunim vladam, ter pomen prijateljskega obiska, ki je bil v očeh Češkoslovaške in Jugoslavije nepozaben zgodovinski praznik, ponižati na plitko raven navadne zunanje-politične intrige. Odmev, ki ga je Evropa slišala iz Beograda, je bil tako jasan, da bo, upamo, prilizil k molku te čudne glasove iz evropske džungle, ki se ne more in ne more privaditi dejstvu, da države Male zveze danes živijo svoje lastno, od tujih vplivov neodvisno življenje.

Toda mnogo bolj kot te naivne ocene neinformiranega in zlonamerne inozemstva, so nas presenetili in z žalostjo napolnili nekateri pojavi v naši jugoslovanski politični javnosti. Že pred dolgimi meseci se je iz vrst tako imenovane opozicije razširjalo namigovanje, da pride do končnega obračuna s sedanjo vlado v mesecu aprilu, potem ko bo omeščena po bombardiranju v narodnem predstavništvu, pritisnjena ob zid ob priliki konferenca Male zveze v Beogradu ter končno strmoglavljena s prihodom predsednika Beneša. Po državi so se širili letaki, v inozemstvo so se stekali skrbno pripravljani članki, ki so v tem smislu delali reklamo za opozicijo ter potiskali vlado na obtožno klop. Se tik pred konferenco Male zveze je bila v inozemstvu z velikim pompom objavljena resolucija neke skupine ljudi, ki so se v polmraku politične osamljenosti zbrali ter tiho zdihtirali svoje nakane na uspeha inozemskih poročevalcev, ki so jih potem razbožnali po svetu kot bojno napoved opozicije proti zunanji politiki sedanje vlade. Celo to smo doživeli, da so bili med onimi belgrajskimi mladci, ki so običajno na razpolago za vsake vrste politične demonstracije, najeti nekateri, da med oglašujoče in iz srca prihajajoče pozdravne vzklike ljudstva na naslov vladarja bratske države vržejo par neartikuliranih glasov proti svojem lastnemu vladarju in njegovi vladi, ki sta ravno sprejemala drugega gosta. Preskrbljeno je bilo tudi za to, kot se je ugotovilo, da so inozemski prisluškovalci te vmesne vzklike takoj pobrali ter jih v senci stoječim gospodarjem sporočili kot pristne izraze politične volje jugoslovanskega ljudstva.

To so nedostojnosti, ki jih je treba z gnušom zabeležiti. Drugod, kjer je več srčne kulture ali kjer vsaj s pridom prebirajo pravila o lepem obnašanju, se kaj podobnega ne dogaja. Le pri nas smo morali na svojo sramoto

Nov strah: Zbližanje med Nemčijo in Sovjetijo

„Izrodek fantazije ljudske fronte, da bi preplašila Malo zvezo“

London, 8. aprila. TG. Čeprav Nemci demantirajo vest, ki je prišla iz Pariza, da se namreč Nemčija spet skuša približati Rusiji, se angleški tisk še dalje peča s to zadevo. Angleški časnikarji pravijo, da je ta vest nastala na podlagi nekaterih faktov, ki so se slučajno zgodili približno ob istem času.

Najprej je sprava med Hitlerjem in generalom Ludendorffom, o katerem pravijo, da je pristaš Bismarckove politike, ki je, kakor znano, v svoji oporoki priporočil vsem svojim naslednikom, naj vedno ohranijo prijateljstvo z Rusijo. Baje je Ludendorff večkrat izrekel mnenje, da je Viljem II. upropastil Nemčijo ravno zato, ker se je dal od Avstrije potegniti v nasprotstvo do Rusije. Ker ima Ludendorff precej pristašev v Reichswetru, se je seveda njegova sprava s Hitlerjem komentirala tudi v tem smislu, da je Ludendorff Hitlerja prepričal o potrebi zopetnega zblíževanja z Rusijo.

Drug dogodek je strmogavljenje židovske Jagode, kar pomeni zmago ruske armade nad boljševiško tajno policijo in tudi zmago nad Kominternom, ki dela na svetovni revoluciji. Zato se je razširilo mnenje, da je sedaj tudi od strani Stalina ustvarjena možnost boljših odnosov z Nemčijo.

Tretji dogodek je imenovanje Potjomkina za podkomisarja v zunanjem ministertvu, ki ga tolmačijo nekateri tako, da je Stalin spravi s polti diplomata, ki je avtor francosko-ruskega pakta. Pa tudi Japonska baje pritiska na Nemčijo, naj bi se obnovili prijateljski odnosi z Rusijo.

V uradnihih krogih pa so mnenja, da te kombinacije nimajo veliko podlage, zlasti se ne sme ničesar sklepati iz strmogavljenja Jagode in iz prestavitve Potjomkina, saj je ta mož, ki je velik nasprotnik Nemčije, zasedel mesto Krestinskega, ki je znan kot prijatelj Nemčije. Delavski »Daily Herald« pa pravi, da si je vse to izmislila

ljudska fronta v Parizu, da bi nekoliko preplašila države Male zveze, da bi se bolj naslonila na Francijo. To slednje mnenje bo tudi pravilno.

V Rimu označujejo te vesti kot očitno bedastoče, ki niti ne zaslužijo odgovora.

Beck se vrača domov

Pariz, 8. aprila. c. Poljski zunanji minister Beck je danes odpotoval iz Rivijere in se vrača na Poljsko. Zanimivo je, da se vrača Beck v Varšavo čez Češkoslovaško in skozi Prago in ne čez Nemčijo, kakor je to bilo dosedaj običajno. Pred odhodom je zopet izjavil časnikarjem, da ni res, da misli podati ostavko.

Varšava, 8. aprila. c. Pričakujejo, da bo jutri nemška vlada vložila protestno noto v Varšavi zaradi resolucije poljskih nacionalističnih organizacij v zahodni Poljski. Nemčija trdi, da je tista resolucija za Nemčijo žaljiva.

Italijanski tisk napada Francijo glede Španije

Priprava na „špansko senzacijo“ menijo pariški listi

Pariz, 8. aprila. c. Današnje časopisje objavlja kot senzacijo, da izgleda, da se bodo odnosi med Italijo in Francijo zelo poslabšali. Spor se bo razvil zaradi poteka državljanske vojne v Španiji.

Italijanski tisk objavlja namreč zadnje dni hude napade na Francijo, češ da je Francija kršila dogovor o nevmešavanju v špansko državljansko vojno. Višek te borbe italijanskega tiska proti Franciji je danes dosegel članek, ki ga je objavil v »Giornale d'Italia« znani ravnatelj tega lista Virginio Gayda.

Clankar trdi, da je sedaj v Španiji cela francoska armada, ki ji poveljuje neki francoski armadni general. Ta general ima s seboj 25 štabnih častnikov iz francoske armade. Ta francoska armada v Španiji ima s seboj francosko topništvo in municijo. Ta francoska pomoč pa se ne omejuje samo na kopno vojsko. Dne 8. in 19. marca je Francija poslala iz Marseillea in Cete več francoskih vojnihih ladij na pomoč rdeči vladi v Valenciji. Te ladje so na visokem morju menjale ime in barvo. Prav tako je francoska vlada dopustila, da je katalonska vlada poslala v Perpignan več tisoč katalonskih potnih listov. Te potne liste so nato po uvedbi kontrole v Perpignanu razdelili tamošnjim »Kataloncem«, da naj se vrnejo v Španijo.

Ves pariški večerni tisk obširno komentira ta članek in meni, da se Italija pripravlja resno na izstop iz odhoda za nevmešavanje v Londonu in teh komplikacij bi naj bila sedaj kriva Francija. Listi pišejo, da je Francija zaprla mejo proti Španiji že 20. februarja in o delu na meji se že lahko dalj časa zanima posebn mednarodna kontrolna komisija. Vse skupaj menijo v Parizu, da je le uvod v senzacijo, ki jo Italija pripravlja v španski zadevi.

Pariz, 8. aprila. b. »Petit Journal« poroča, da v nedeljo bržkone ne bo tekme med Italijo in Francijo, ker Italija ni hotela dati svojemu moštvu potnih listov za Francijo. Tudi drugi listi objavljajo slične vesti, vendar pa nekateri poudarjajo, da se bo italijanska vlada bržkone premislila in dovolila svojim športnikom, da zastopajo svoje barve v Franciji.

Po bojiščih

Pariz, 8. aprila. b. Radio agencija poroča iz San Sebastiana, da so se v teku večerajšnjega dne na sektorju pri Durango vodili hudi boji. Baski

Zagrebska vremenska napoved: Pričakovati je zboljšanje vremena.

Dunajska vremenska napoved: Malo sprememb, spremenljivo.

Zemunska vremenska napoved: Toplo vreme. V zapadni polovici se bo pooblačilo. V vzhodni polovici jasno vreme. Na skrajnem zapadu utegne deževati.

doživeti, da se je najsvetlejši spomin na obisk vladarja bratskega naroda pri našem lastnem vladarju obrlžgal z nevednimi prizori, ki so sicer politično brezpomembni, a so nase opozorili po svoji surovosti in po etični višini onih, ki so jih v temi stoječ naročili.

Naša vlada vodi politiko miru. Miru v državi in miru na njenih mejah. Je to politika, ki govori na srce jugoslovanskemu narodu, ker izhaja iz njegovega naročila. Med vlado, ki to naročilo izvršuje, in ljudstvom, ki ga je dala, ni nobenih prepadorov. Tisti, ki so belgrajske praznike hoteli izkoristiti, da ustvarijo videz, da je drugače, so napačno računali in niso služili dobrobiti domovine, ne idealom Male zveze.

Ko gledamo na te dogodke, ki so se odigravali na obronkih drugega nam obiska in radosti, ki ga je obdajala, se nam vsiljuje vprašanje, kdo so prav za prav oni, v tujini in doma, ki jim miroljubna in samozavestna

so izvršili nekaj naskokov na hrib Urgoar, da bi odbili strašen pritisk belih čet, toda pri vsakem naskoku so bili odbiti in končno poraženi, da so se morali umakniti še dalje iz svojih sedanjih postojank. Nacionalisti so namreč izvršili hud protinapad, s katerim so vrgli republikance na hribovje Urgiole, ki se nahaja nad mestom Durango. Nacionalisti sedaj lahko iz svojih topov obsejajo to mesto. Nacionalistični glavni štab trdi, da gre sedaj za najhujši poraz, ki so ga

Odmevi Beneševga obiska Pohvala Stojadinovićeve politike v Pragi in v Parizu

Pariz, 8. aprila. AA. (DNB) »Excelsior« piše o razgovorih med češkoslovaškim predsednikom dr. Benešem in Nj. kr. Vis. knezom namestnikom Pavlom ter predsednikom jugoslovanske vlade dr. Stojadinovičem in pravi, da ni pričakovati, da bi prišlo do kakšnih nesoglasij med Češkoslovaško in Jugoslavijo.

»Echo de Paris« pa prinaša članek izpod peresa Pertinaxa, ki pravi, da Jugoslaviji glede na nezadostno pomoč Velike Britanije in Francije pač ne ostane drugega kakor da sklene pogodbe s Madžarsko in Nemčijo.

»L'Information« v svojem komentarju k politiki sedanje jugoslovanske vlade pravi med drugim sledeče: »To je resnična politika, kakaj politika obstaja v tem, da se odstranijo kolikor mogoče vsi nesporazumi in povodi za spore, na katerikoli strani se nahajajo. To je realna politika, da se taka vprašanja efektivno in praktično ter konkretno rešijo. Za to ni treba, da bi se tisti, ki tako politiko vodi, sumnili, da sledi osi Berlin—Rim. Jugoslavija je uredila svoje od-

nose s Bolgarijo in Italijo, zato pa ni opustila politike Zveze narodov niti svojih ostalih tradicionalnih zvez.«

Praga, 8. aprila. b. Ves jutranji tisk se zelo obširno bavi s obiskom dr. Beneša v Beogradu in ugotavlja spontane ovacije širokih narodnih množic, ki so najboljši dokaz, da kaka druga politika, kakor ozko sodelovanje med Malo zvezo in Francijo, sploh ni mogoče. »Lidove Novine«, ki so zelo blizu češkoslovaškemu zunanemu ministru, trdijo, da sta obisk dr. Beneša v Beogradu in narodne manifestacije potrdile, da se bo nadaljevala dosedanja politika Male zveze v okviru Zveze narodov z ostalimi prijatelji in zavezniki. Pod takšnimi razmerami so postale nemogoče dvostranske pogodbe držav Male zveze z Madžarsko, s katero se lahko doseže sporazum le na temelju splošnega dogovora vseh držav Male zveze in na podlagi že znanih pogojev. Isto velja tudi za Avstrijo, seveda pod pogojem, da se odnosi med Avstrijo in njenih sosedov ne obremenijo preveč s problemom povratka Habsburžanov.

Framasoni se zbirajo v — Moskvi Najavljenih je 42 zastopstev Po kongresu „studijsko potovanje“ po Sovjetiji

Riga, 8. aprila. Sovjetska vlada je povabila mnogo tujih komunistov, da se udeležijo proslav 1. maja v Moskvi. Med povabljeni pa so tudi delegati svobodnomiselnih in brezbožnih organizacij iz Francije, Češkoslovaške, Združenih držav, Španije, Mehike, Velike Britanije in od drugod. Pričakuje se po sedanjih prijavah 42 tujih odposlan-

stev. Po proslavah bodo odposlanstva ostala v Moskvi, da prouče organizacijo in način propagande sovjetskih brezbožnikov. Po tem kongresu bodo delegati šli na študijsko potovanje po Rusiji, da se prepričajo, kakšne rezultate je od sedaj rodila brezbožniška propaganda v Rusiji.

Kulturni boj v Nemčiji 500 sester postavljenih na cesto

Dunaj, 8. aprila. b. Katoliški »Linzer Volksblatt« poroča o usodi šolskih sester na Bavarskem. Dosedaj je vlada zaprla nad 50 njihovih hiš in je bile prizadete okrog 600 sester. Vendar sestre »morejoc v kraju ostali. Prebivalstvo zelo dobrohotno skrbi za njihovo stanovanje in zaposlitev. Sestre so zaposlene z ročnimi deli. Mnoge so bile nastavljene kot zakristanke, večina pa se je posvetila strežbi bolnikov. Nekaj skupin se je izselilo v Severno Ameriko, druge pa se pripravljajo za preselitev v Brazilijo. Ponekod pa je lokalna oblast prebivalstvu prepovedala zavzeti se za sestre, katerim je bil nasilno odvzet njih poklic: vzgajati mladino.

Pariz, 8. aprila. Havas poroča iz Berlina: Večraj so postavili pred sodišče štiri katoliške duhovnike in tri člane katoliške mladinske organizacije. Obtožnica pravi, da so hoteli ustvariti skupno fronto med katoliškimi opozicionalci in komunisti.

Brzjojavni pozdravi med Benešem in knezom-namestnikom

Belgrad, 8. aprila. AA. Nj. Eks. predsednik češkoslovaške republike dr. Edvard Beneš je poslal tole brzjojavko:

Nj. kr. Vis. knezu namestniku Pavlu, Belgrad. — V trenutku, ko zapuščam gostoljubna tla Vaše lepe domovine, se s čustvi iskrene radosti spominjam svojega bivanja med vami, ki mi bo ostalo za zmerom v spominu. Zmerom bom tolače tega sprejema, hvaležni češkoslovaški, ki ga je bratska Jugoslavija izkazala njenemu predsedniku. Obisk, ki ga bo storilo Vaše Visočanstvo v naši državi, bo nov dokaz globokih in neraztrglih zvez med našima dvema domovinama. Moja žena in jaz Vas prosiva, da izvolite sporočiti svoji gospe izraze našega kar najpriskrajnejšega prijateljstva in našega prijetnega spominjanja. — Pavle.

Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle je poslal tole brzjojavko:

Nj. Eks. g. Edvardu Benešu, predsedniku republike, Praga. — V trenutku, ko se Vaša Ekselencija vrača v svojo lepo domovino, ki smo z njo zvezani s tako globokimi in neločljivimi zvezami, Vas želim prepricati, da je Vaše bivanje med nami pustilo nepozaben vtis, ki bo za zmerom ostal v našem spominu. Upam, da bo moj bližnji obisk na češkoslovaškem novo potrdilo teh čustev bratstva in globokoga prijateljstva. Knežinja Olga in jaz Vas prosiva, da izvolite sporočiti svoji gospe izraze našega kar najpriskrajnejšega prijateljstva in našega prijetnega spominjanja. — Pavle.

Beck ne bo odstopil

Zanimive izjave o odnošajih med Poljsko in Francijo

Pariz, 8. aprila. AA. (Havas.) Pred odhodom iz Cannese je dal danes dopoldne poljski zunanji minister Beck tole izjavo posebnemu dopisniku »Paris Soir«:

Casnikar je vprašal g. Becka ali namerava odstopiti, kakor se je zadnje čase slišalo. Poljski zunanji minister je odgovoril:

Ta novica je plod zgolj domišljije. Smejal sem se, ko sem izvedel o svojem odstopu. Pooblaščen vas, da kategorično zavrnete te glasove. Nameravam še nadalje voditi zunanjo politiko.

Poljski zunanji minister je še dodal:

Konferenca inšpektorjev dela

Sušak, 8. aprila. AA. Ministrstvo za socialno politiko je sklicalo na Sušaku konferenco inšpektorjev dela iz vse države, da se uredi mnoga vprašanja s področja teh inšpektorjev. Med drugim je prišla na dnevni red tudi nova uredba o minimalnih mezdah, ki stopi v veljavo 14. t. m.

Konferenca je začela zasedati 7. t. m. in je vzela v razpravo vsa prejšnja vprašanja. Minister za socialno politiko D. Cvetković je osebno prisostvoval tej konferenci, ki se je v imenu ministrstva udeležil tudi Dušan Jeremič. V svojem govoru je minister Cvetković orisal osnovne misli o nalogah in dolžnostih, ki jih imajo delovni inšpektorji v smislu obstoječih zakonov. Ustavil se je zlasti pri higienskih okoliščinah, v katerih delajo delavci v raznih podjetjih, in pri kontroli, ki naj jo vrše delovni inšpektorji glede izvajanja pogojev in drugih obveznosti delodajalcev in delavcev.

Glede izvajanja nove uredbe o minimalnih mezdah so delovni inšpektorji v navzočnosti ministra g. Cvetkovića podali razne pripombe, ki bodo urejene s posebnim pravilnikom, tako da se pri izva-
janju te uredbe prepreči vsako dvoumno razlaganje in da se precizirajo osnovne črte za njeno izvajanje.

Razen tega je bilo na konferenci govora tudi o vseh tistih ovirah, ki jih čutijo delovni inšpektorji pri izvrševanju svoje dolžnosti.

Konferenca se bo končala 10. t. m.

Židje v Nemčiji

Berlin, 8. aprila. AA. Izšel je odlok, s katerim so židje izgubili vse pravice samoupravnih meščanov. Odlok pa ne pove, ali bodo s tem tudi razrešeni dolžnosti plačevanja samoupravnih davščin.

Domači odmevi

Naši deletisti

Nobena tajnost ni — in tudi »Jutro« uvodnik od 8. aprila tega leta tega ne bo mogel spraviti s sveta — da je naša opozicija kljub temu, da po lastnem prepričanju njenih vodij ni nikjer nobenega stvarnega razloga, da bi s smernicami zunanje politike dr. Stojadinovića ne soglašala, skušala zadnje dni izrabiti neke psihološke faktorje v to, da vzbudi in neti sum oziroma dvom, da-li je ta politika prava in če ni morda »krenila na pot, ki bi jo vodila v neke nove kombinacije, nasprotno celemu sistemu mednarodnih obvez, v katerem se sedaj nahaja«.

To obnašanje opozicije gotovo ni lojalno in je po pravici napravilo vtis, da skuša opozicija v zunanje-političnih vprašanjih voditi politiko, ki je v nasprotju z zunanje-političnimi smernicami sedanjega režima, seveda zgolj iz spekulacije, da bi se na podlagi takega omajanega zaupanja v pravilnost vse usmeritve dr. Stojadinovićeve vlade dal ne samo na notranjem, ampak tudi na zunanjem terenu kovati kapital za čim uspešnejšo borbo zoper nositelje te politike, ki bi jih zlasti takozvana »Jugoslovenska nacionalna stranka« ali JNS že davno rada videla na tleh, da bi se na ministrskih stolihi zopet šopirili znani vodje bivše nesrečne in na vseh poljih državnega življenja tako sterilne politike. Ta opozicija pa gotovo ni lojalna, zakaj vodje opozicije čisto dobro vedo, da vlada dr. Stojadinovića ne vodi nobene zunanje politike, ki bi bila kolikaj v nasprotju s tradicionalno politiko na tem polju, ki je ni do danes nihče prelomil, najmanj pa dr. Stojadinovič, pač pa je Jugoslavijo dvignil v prvi faktor politike Male antante in balkanske politike ter je naši državi priboril ne samo v območju Podonavja, temveč v celi Evropi tak važen in ugleden položaj, kakor ga ni imela še nikoli. Pod sedanjostjo vlado Jugoslavija ni več privrsek nikomur, se ne da izrabljati nikomur, ampak je iskran zaveznik, ker neodvisno od kogarkoli varuje svoje interese v skladu z interesi vseh, ki hočejo, da se v Evropi ohrani mir — in da se pri tem naslanja na svoje tradicionalne zaveznike, se ob enakosti njihovih interesov z našimi razume samo po sebi, kakor se obenem razume samo po sebi, da hoče naša država utrditi prijateljske vezi s svojimi sosedi pa z vsemi velikimi silami Evrope sploh. Kajti ni v interesu Jugoslavije, da bi se vodila v Evropi politika sovražnih blokov, oziroma, da bi se dala naša država potegniti v tako, miru skrajno nevarno igro, čeprav tudi pri nas ne manjka elementov, ki bi radi, da bi tudi Jugoslavija podpirala namene znanih revolucionarnih ekstremistov, in tudi vsak lojalni opozicionalec mora priznati, da je s pakti, kakor jih sklepa predsednik naše vlade in zunanji minister, ki so popolnoma v skladu in duhu politike Male zveze kakor tudi politike Balkanskega sporazuma in naše tradicionalne velike prijateljice Francije, obenem pa nikogar drugega ne ogrožajo in pri-

Kako močan je Degrelle

Pariz, 8. aprila. b. »Petit Parisien« objavlja razgovor z voditeljem belgijskih reksistov Degrelle, ki je izjavil, da uživa od belgijske industrije veliko materialno pomoč. Samo eden izmed belgijskih industrijalcev je nakazal Degrelle 3 milijone frankov. Splošno finančno stanje stranke je izvršno, saj vrže eno samo zborovanje, ki ga priredi Degrelle, 30.000 frankov na samih vetopneah. Njegov sporazum s flamskimi nacionalisti obsega določbe, glasom katerih Flamci načelno priznavajo monarhijo in enotnost belgijske države. Degrelle je prepričan, da bo prihodnji teden zmagal na volitvah. Ko bo prevzel oblast, bo ustanovil posebno flamsko in pa francosko nacionalno ministretvo.

Enofne cene po vsej Italiji

Rim, 8. aprila. Strokovna komisija delavskih in delodajalskih sindikatov je sklenila enoten cenik za vse produkte za vso Italijo. Cene so maksimalne. Obenem se bo pa uvedlo za vse blago enotno poimenovanje in specifikacija, tako da ne bo mogoče na podlagi razlikosti v tem oziru po raznih provincinah obiti določb enotnega cenika.

Drobne vesti

Turški zunanji minister Tefik Ruždi Aras in egiptovski poslanik Mohamed el Monti sta danes podpisala prijateljsko pogodbo med Turčijo in Egiptom. Besedilo pogodbe in njegove dodatke bodo v kratkem objavili.

Bivši bolgarski kralj Ferdinand je prispel s svojo hčerko princezo Evdoksijo v Rim, kjer bo ostal nekaj dni.

družujejo našim miroljubnim namenom na našem življenjskem prostoru in v Evropi sploh tudi druge sosedne in daljne države ter nikogar od prijateljstva z nami ne izključujejo, najbolj in najsigurneje preskrbljeno za naš mir, napredek in blagostanje, kakor tudi za pomiritev viharnega ožračja Evrope. Zato ni bilo prav nobenega stvarnega povičja, da bi se gotove bojzani iz inozemstva peresle tudi k nam in postale predmet zakotnega šušljanja in beganja, kakor da je s prijateljskima paktoma z Bolgarijo in Italijo omajana naša politika v svojih odnosih do naših zaveznikov v Mali antanti. Politika dr. Stojadinovićeve vlade v tem oziru je bila vsekdar jasna in nedvoumna ter odkrita in navdušeni pojavi priskrajnega bratstva iz ljudske srca, ki jih je bil deležen prezident bratske češkoslovaške republike v naši sredi, so pomenili obenem tudi spontano odobravanje politike sedanje vlade v vsakem pogledu od strani vsega prebivalstva Jugoslavije.

Čisto pravilno pripominja belgrajski »Samouprava«, kako po zaslugi vlade dr. Stojadinovića Jugoslavija danes nima nobenih sovražnikov. Mi smo edina država v Evropi, ki si je na vseh svojih mejah zagotovila mir. To politiko je sedanja vlada, kateri je bil glavna opora knez namestnik, dosledno izvajala dve leti, dokler ni doprinesla tak rezultat, in jo bo vodila tudi dalje, tako da bomo mogli potem, ko bo utrjeno naše prijateljstvo z vsemi velikimi in malimi državami brez izjeme, ki odkritorčno hočejo mir, posvetiti vse svoje sile končni ureditvi naših perečih notranjih vprašanj. Sicer pa so komentari inozemskega časopisa najzanesljivejša priča, da hodi sedanja vlada v zunanji politiki edino pravo pot. Zato pa inozemstvo tudi zaupa, da bo vlada dr. Stojadinovića znala tudi naše notranje probleme rešiti na edino pravi način v smislu demokracije. »Ta ugodni odmev dr. Stojadinovićeve politike po vsem svetu je najboljši odgovor onim našim notranjim defetisti, ki zaradi svojih malenkostnih strankarskih računov skušajo, da z intrigami in klevetami oslabe in omalovažujejo tudi naše velike in vidne uspehe na zunaj« — ta konstatcija glavnega glasila večinske stranke je edino pravi odgovor na nelojalno in dvoumno obnašanje onih, ki se te dni niti v svojem tisku niso mogli vzdržati, da ne bi skušali skaliti razpoloženja teh slavnostnih dni z gotovimi podčrtavanji in namigavanji, ki naj bi napravila vtis, kakor da se gotovi zunanje-politični dogodki te dni med seboj križajo, medtem ko so poklicani voditelji zunanje politike Male zveze in naše velike zaveznice Francije sami javno z vso jasnostjo podčrtali, da je naša in njihova politika med seboj v popolnem skladu in da naše pogodbe le dopolnjujejo to skupno politiko ter okrepjujejo njene temelje in pospešujejo njene miroljubne cilje. Tudi vprašanja, ki so sedaj v Belgradu morda ostala še odprta, kakor pravi »Jutro« v svojem uvodniku, se bodo še rešila, in sicer tako, kakor to odgovarja življenjskim interesom naše države, ne pa interesom znane rovarske centrale na meji Azije in Evrope.

Drobne domače in tuje

Pred obiskom turškega predsednika vlade

Belgrad, 8. aprila. m. Z nocojšnjim ekspresnim vlakom je prispela večja skupina turških častnikov. Na železniški postaji jim je bil prirejen priskrben sprejem. S strani osrednjega tiskovnega urada je turške častnike, ki so prišli v Belgrad radi bližnjega prihoda predsednika turške vlade Ismet Inenija in zunanjega ministra dr. Ruždi Arasa, pozdravil šef osrednjega tiskovnega urada dr. Kosta Luković. Prihod predsednika turške vlade Inenija in zunanjega ministra Arasa je napovedan za nedeljo zvečer. Oba turška državnika, ki s svojim prihodom v Belgrad vračata obisk, ki ga je lani napravil v Ankari naš ministrski predsednik dr. Stojadinovič, bosta jutri zvečer odpotovala iz Carigrada.

Ljubljancem napaden v Zagrebu

Od ponedeljka na torek je bil v Zagrebu napaden Ljubljancem Janez Zalohar, železniški upokojenec. Poškodovan je bil na glavi in so ga vzeli v bolnišnico. Ko je odšel iz bolnišnice, je za njim izginila vsaka sled. Star je okrog 70 let in nekoliko zmešan od napada. Če mu napadalec niso vzeli legitimacije, jo ima pri sebi. Je brez vsakih sredstev.

Kmeti dolgovi — na borzah

Belgrad, 8. aprila. AA. Finančni minister je v zvezi s kotiranjem 4% garantiranih obveznic za likvidacijo agrarne reforme na veleposrestitelj na borzah odredil, da se 4% obveznice, zajamčene za državi, za izplačilo odškodnine za razlašena zemljiščina obveznosti iz člena 76 zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposrestitelj za davne terjatve obračunajo po efektivni borzni vrednosti, ki se ji ima dodati še znesek obresti tekočega kupona, do dneva obračuna. Za določitev efektivne borzne vrednosti teh obveznic bo veljal njihov srednji tečaj na belgrajski borzi. Oddelek državnih dolgovi in državnega kredita bo redno objavljval srednji tečaj 4% obveznic za pretekli teden in znesek dospelih obresti.

Javne telefonske govornice v Ljubljani

Ljubljana, 8. aprila. AA. Direkcija pošte in telegrafa sporoča: Poštna direkcija je pred kratkim postavila na Vodnikovem trgu, na Marijinem trgu, na Gosposvetki cesti pred kavarno »Evropo«, v Šiški na Celovski cesti pred hišo št. 63 in za Bežigradom pred artiljerijsko vojašnico javne telefonske govornice. V promet so bile stavljene 28. marca t. l., razen one za Bežigradom, ki bo odprta te dni.

Uporaba teh govornic je dovoljena vsakomur. Navodila o uporabi telefona so sicer izobesena v vsaki telefonski celici. Obistnostno prosimo, da se po teh navodilih točno ravna. Predvsem se pa apelira na javnost, da opušča vsako namerno poškodovanje telefonskega aparata in celice ali pa tatvine posameznih delov ali telefonskega imenika. To je direkcija morala poudariti, ker so bile že takoj prvi dan po otvoritvi nekatere celice poškodovane in iz njih ukradeni telefonski imeniki. Če bi se taki slučaj ponavljali, bi direkcija primorala telef. govornice zapreti.

Ta-Ta v Zagrebu

Zagreb, 8. aprila. b. V Preradovićevo ulici 16 je bila danes ob 11. dopoldne odprta podružnica tvrdke Ta-Ta, ki ima svojo centralo v Belgradu. Blago pri tvrdki Ta-Ta je za 10—20% ceneje, kakor pri drugih trgovcih.

„Neuspeh dr. Topalovića“

Z ozirom na naš popravek pod gornjim naslovom smo prešli:

»Poslal sem protest gospodu predsedniku kraljevske vlade povodom postopanja komisarja shoda v Nišu, ki je brez kakršnegakoli razloga in proti volji zborovalcev razpustil shod. Od gospoda šefa kabineta predsedništva kraljevske vlade sem službeno obveščen, da je povodom mojega protesta izvršena preiskava, ki je v celoti potrdila točnost naših navedb in da bo uradnik, ki je nepravilno postopal iz pretirane vneme do službene dolžnosti, nosil vse zakonske posledice.« — Z odličnim spoštovanjem: Dr. Živko Topalović.

Tržaški vlak povozil dijaka

Ljubljana, 8. aprila.

Nocoj ob 8. uri na 8 se je pripetila na tržaški progi v smeri od Ljubljane proti Viču smrtna nesreča, katere žrtev je postal 20letni učenec trgovske akademije Andrej Virnik, Levčeva ulica 11. Kakor pripovedujejo očividci, je mladenič zamišljen hitel čez progo v bližini kilometerskega kamna 434. Tedaj pa je pridrvel tržaški vlak z Rakeka proti Ljubljani. Lokomotiva je mladeniča zgrabila ter ga nekaj časa vlekla za sabo, dokler ni obležal mrtev. Mladeniču je lokomotiva zdrobila lobožjo ter odrglala eno roko in eno nogo. Očividci so opozorili najbližjega stražnika. Vsaka pomoč mladeniču pa je bila brezuspešna, ker je bil že mrtev. Na kraj nesreče je prišla policijska komisija z zdravnikom dr. Lužarjem in dožurnim uradnikom Kettejem. Policijska komisija je ugotovila način nesreče ter je odredila prevoz trupla v mrtvašnico na Viču. Po drugi verziji pa je možno, da je mladi Virnik iz neznanega vzroka napravil samomor.

Osebnosti

Belgrad, 8. aprila. m. Za okrajnega veterinarskega svetnika je prestavljen v Dravograd Pavle Kolenec, okrajni veterinarski svetnik v Prevaljah. Vpokojen je Josip K o c h, veterinarski inšpektor in vet. delegat na našem poslanstvu na Dunaju.

Belgrad, 8. aprila. m. Po službeni potrebi je prestavljen Ivan Ilijaš, prometnik 9. skupine, s postaje Novi Sad v Hrastrnik.

Belgrajske vesti

Belgrad, 8. aprila. AA. Danes dopoldne ob 9.30 sta prispela iz Anglije v Belgrad Nj. kr. Vis. kraljevič Tomislav in kneževič Aleksander. Prebila bosta praznike v krogu kraljevske družine.

Belgrad, 8. aprila. m. Vojno ministrstvo je razpisalo natečaj za sprejem treh zdravnikov splošne medicine v aktivno službo pri kr. mornarici. Reflektanti morajo biti naši državljani in zdravniki splošne medicine, ki imajo kot člani Zdravniške zbornice pravico izvrševanja javne prakse in ki

niso stari nad 33 let ter so odslužili svoj rok službe v stalnem kadru. Prošnje se morajo vlagati na poveljstvo mornarice v Zemunu najdlje do 25. maja letos.

Belgrad, 8. aprila. m. Pomočnik notranjega ministra gosp. Novaković je za 15 dni odpotoval v zahodne vinorodne kraje naše države. Cilj njegovega potovanja je proučevanje razmer in potreb vinogradništva, predvsem pa proučitev vprašanja zidanja modernih vinarskih kleti. Gosp. Novaković bo obiskal tudi slovenske vinorodne kraje.

Belgrad, 8. aprila. m. Davi se je vrnila iz Bolgarije skupina jugoslovenskih zadržnikov, ki so je mudila več dni v Sofiji ter talih bolgarskih zadržnih središč ter sodelovali pri ustanovitvi Jugoslovansko-bolgarskega združenega odbora.

Lindbergh zdrav

München, 8. aprila. b. Polkovnik Lindbergh s svojo soprogo se je srečno spustil v mesto Oberwiesefeld blizu Münchena.

Fakirjeva revolucija v Indiji

London, 8. aprila. b. Britansko vojno poveljstvo je poslalo ultimatum vsem plemenom severno-zahodne Indije, naj takoj zapustijo mesta, v katerih je indijski fakir Ipi s svojimi tolpami izvršil več napadov na britanske kolonialne vojske. Britanski bombniki so izvršili že v teku večeršnjega dne hudo bombardiranje vsega področja Veziristana.

8.000 km v 28 urah

Tokio, 8. aprila. AA. (Domei) Japonsko letalo »Božanski veler« je prispelo v Karači in je preletelo 8470 km v 28 urah, 20 minutah in 23 sekundah. List »Asahit« je prejel brzjojavko od pilota letala Masakija iz Nume, ki javlja, da je dosedanje pot preletel v precej ugodnih okoliščinah. Atmosferske razmere od Tokia do Hanoja so bile slabe. Nato se je vreme zboljšalo. Letalec se zahvaljuje vodstvom vseh letališč na dosedajni poti in japonskim kolonijam za tople sprejeme, ki jih je bil deležen. Pred odhodom iz Karačija je letalec poslal listu novo brzjojavko, v kateri pravi, da upa še danes prispeti v Atene, kjer bo prenočil in odkoder bo jutri nadaljeval pot v London.

Moderne bojne metode

Aleksandrija, 8. aprila. Angleška vlada je pred dnevi stavila vstašem obmejni pokrajini Vaziristan, ki neprestano vpada v britsko ozemlje, ultimatum, naj prenehajo s svojim početjem ali pa bodo bombardirani iz zraka. Ker se vstaški vodje niso vdali, se je sedaj bombardiranje dejansko začelo. Cela eskadra angleških letal bombardira noč in dan dolino Haktov v Vaziristanu, kjer je zbrana največ prebivalstva. Vaziristan je popolnoma obkrojen, tako da ne sme nihče vanj niti iz njega. Bombardirane vasi gorijo.

Ankara, 8. aprila. c. Turška vlada je ob sirski meji mobilizirala divizijo svoje vojske, ki naj bo pripravljena za vsak slučaj. Turške oblasti so namreč prepričane, da francoske mandatne oblasti v Siriji ne morejo preprečiti napadov na turško ozemlje, ki se stalno organizirajo na ozemlju Sandžaka in Aleksandrete.

Fronta proti komunizmu v južni Ameriki

Že na vseameriški konferenci lanskega leta v Buenos Airesu so južnoameriške države predlagale, da Amerika sklene skupno pogodbo proti komunizmu. Temu predlogu pa se je uprla Mehika in tudi Združenim državam Severne Amerike zaradi njihove zunanje politike do Rusije in Japonske predlog ni bil simpatičen. Tako lani ni prišlo do skupnega ameriškega bloka proti komunizmu. Postal pa je ta blok resničost v teku zadnjega leta, v kolikor prihajajo v poštev južnoameriške države. Brazilija, Argentina in Čile, pa tudi Urugvaj so v zadnjih mesecih izdale zakone, ki se odločno postavljajo proti boljševiški nevarnosti.

Brazilija je po vstaji v novembru 1935 dobila izjemno zakonodajo. Braziljska vlada se od tega časa dalje poslužuje vojnih zakonov, ki se vsake tri mesece podaljšajo. Prisiljevanje je zelo oteženo.

Urugvaj je pred kratkim izdal izjemni zakon, ki prepoveduje tujcem, pa čeprav imajo svoje papirje v redu, stopiti na urugvajska tla, ako so bili kdaj kaznovani zaradi prestopka zoper javno varnost in če so v zvezi s političnimi organizacijami, ki hočejo z nasiljem spremeniti temelje države. Novi zakon, ki je izšel pred kratkim, določa, da mora za vsakega tujca, ki se dalje kot en dan mudi v Urugvaju, biti kot porok kak domačin, ki jamči z denarnim porokom za neoporečno vedenje priseljenega tujca. S tem zakonom se je Urugvaj hotel zavarovati predvsem zoper naseljevanje raznih levčiarjev, ki so prišli zaradi političnih prestopkov bežati iz svoje domovine. Išli zakon tudi določa izgon že priseljenih tujcev iz države, ako se jim dokaže, da so člani kake komunistične organizacije.

V Argentini je senat nedavno z veliko večino sprejel zakonski osnutek, ki proglašuje komunizem in komunistično delovanje za protizakonito. Predvideno so kazni od 5 mesecev do 5 let ječe. Naturalizirani Argentinci, katerim bi bilo dokazano komunistično rovarjenje, izgube državljanstvo in bodo izgnani. Tudi v Argentino je priseljevanje po novih zakonih zelo oteženo. Protikomunističen zakon bo moral iti še v parlament, v katerem pa ima vlada trdno večino, tako da je verjetno, da bo v maju v celoti sprejet.

Zakonodaja v državi Čile je posebno zanimiva, ker nima le izjemnih zakonov proti komunizmu, ampak tudi proti fašizmu. Pred kratkim je bil sprejet zakon, ki vsako revolucionarno propagando, pa naj prihaja od leve ali od desnice, zelo strogo kaznuje. Kaznivo je tudi ustno ali pismeno širjenje vznemirljivih vesti, ki bi mogle škodovati javnemu redu, miru in varnosti.

V državah, ki sta se še pred kratkim bojevali, v Paragvaju in Boliviji, vladajo bivši bojevniki. Oblast še ni ustavna, ampak le začasna. Zanimivo pa je, da so tudi ti bivši bojevniki zelo odločno usmerjeni proti komunizmu. Paragvajska vlada je izdala postavlo, s katero je izgnala iz dežele razno levčarsko voditelje, bolivijska vlada pa je odklonila sodelovanje s socialisti.

Vidi se, da je Južna Amerika napravila že dovolj izkušenj z marksistično in komunistično propagando. V njej vidi splošno državljansko nevarnost. Moskva ne more po sedanjih razmerah sodoč, računati na kake posebne uspehe v Južni Ameriki.